

3,5

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра географії України

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Територіальні моделі рекреації та туризму: світовий досвід

для студентів

галузі знань 10 - Природничі науки
спеціальності 106 - Географія
освітнього рівня Магістр
освітньо-наукової програми Географія рекреації та туризму
вид дисципліни Вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023 / 2024
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Викладачі: **Аріон Оксана Василівна**, кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії України

Пролонговано: на 20__ / 20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) «__» _____ (дата) 20__ р.

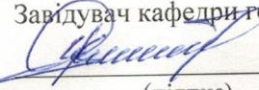
на 20__ / 20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) «__» _____ (дата) 20__ р.

на 20__ / 20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) «__» _____ (дата) 20__ р.

КИЇВ – 2023

Розробник(и): **Аріон Оксана Василівна**, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України

ЗАТВЕРДЖЕНО
« 25 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри географії України
 доц. Сергій УЛІГАНЕЦЬ
(підпис)

Протокол № 1 від « 25 » серпня 2023 р.

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від « 28 » серпня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії (Наталія КОРОГОДА.)
(підпис)

« 28 » серпня 2023 р.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – дати студентам поглиблені знання теорії територіальної організації рекреації та туризму та на основі аналізу світового досвіду надати систематизовані та узагальнені знання про територіальні моделі рекреації та туризму для визначення перспективних напрямів розвитку досліджень пов'язаних з просторовим плануванням та , розв'язанням відповідних задач та прикладних проблем галузі рекреації та туризму; формування здатності приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знання і розуміння фахової географічної предметної області і професії. Здатність до використання у професійній діяльності існуючих загальних та спеціальних географічних теоретичних моделей та практик.

3. Анотація навчальної дисципліни: дана навчальна дисципліна присвячена поглибленому вивченню територіальних моделей рекреації та туризму: на основі аналізу світового досвіду та спираючись на теоретико-методологічні основи дослідження геопросторової організації туристсько-рекреаційної діяльності.

При вивченні дисципліни особлива увага звертається на формування важливих професійних компетенцій фахівця з рекреації – здатність планувати, проектувати, організовувати та здійснювати збалансовану рекреаційну та туристську діяльність.

4. Завдання вивчення дисципліни «Територіальні моделі рекреації та туризму: світовий досвід» полягає у формуванні у здобувачів глибоких теоретичних знань в області територіальної організації рекреації та туризму, достатніх для ефективного розв'язування складних задач та прикладних проблем організаційного, проектного, науково-дослідницького, освітньо-виховного та інноваційного характеру. Зокрема, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення щодо геопросторового розвитку рекреації та туризму на місцевому та регіональному рівні, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.

Завдання дисципліни «Територіальні моделі рекреації та туризму: світовий досвід» полягають у наданні студентам загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньо-науковою програмою «Географія рекреації та туризму», зокрема:

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми та конфліктні ситуації.

СК 7. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем природокористування, геопланування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму, оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та екологічні наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку, зокрема, в галузі рекреації та туризму, рекреаційного природокористування.

Визначені завдання конкретизуються зокрема у наступних **навчальних цілях** дисципліни:

– сформувати уявлення про історію та світовий досвід геопросторової організації туристсько-рекреаційної діяльності;

– сформувати поглиблені знання щодо базових територіальних моделей рекреації та туризму;

– сформувати здатність використання існуючих територіальних моделей в якості бази для дослідження туристсько-рекреаційних систем на різних рівнях їхньої просторової організації;

– сформувати здатність, керуючись аналізом існуючих територіальних моделей, приймати управлінські рішення у сфері рекреаційного природокористування, міського та регіонального розвитку рекреації та туризму.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
I.1	Історія розвитку наукових досліджень в галузі геопросторової організації рекреації і туризму та формування базових територіальних моделей	Лекції,		10

1.2.	Теоретико-методологічні основи дослідження геопросторової організації туристсько-рекреаційної діяльності.	<i>семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Поточний контроль, залік</i>	10
1.3	Базові підходи щодо типології просторових моделей рекреації та туризму			10
1.4.	Теоретико-методологічні основи територіальної організації спеціалізованих туристсько-рекреаційних систем	<i>Лекції, семінарські заняття, самостійна робота</i>		10
2.1	Демонструвати поглиблені знання теоретико-методологічних основ рекреаційної географії задля визначення нових напрямів досліджень в галузі рекреації та туризму	<i>Семінарські заняття, самостійна робота</i>	<i>Презентація і захист результатів виконаних завдань</i>	15
2.2	Демонструвати здатність визначати ключові тенденції геопросторового розвитку туризму і рекреації на основі критичного аналізу територіальних моделей рекреації та туризму			15
2.3.	Застосовувати знання щодо досвіду геопросторової організації рекреації та туризму для аналізу умов формування територіальних моделей туризму місцевого та регіонального рівня			10
3	комунікація: вироблення у студентів практичних навиків здійснення дослідження і вирішення актуальних проблем із застосуванням відповідних методів і прийомів отримання, зберігання й здійснення первинної обробки емпіричних даних та їх належного представлення за допомогою сучасних технічних засобів у вигляді причинно-наслідкового аналізу	<i>семінарське заняття, самостійна робота дискусія, вирішення конкретних задач та ситуацій</i>	<i>Презентація і захист результатів виконаних завдань</i>	10
4	автономність та відповідальність: продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення при аналізі та прийнятті рішень на основі аналізу та оцінки проблемних питань та проектів рекреаційно-географічного спрямування	<i>семінарське заняття, самостійна робота дискусія, вирішення конкретних задач та ситуацій</i>	<i>поточний контроль, презентація і захист результатів виконаних завдань, залік</i>	10

6 Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (P)	Результати навчання (PH) за дисципліною									
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3	4	
Проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоекологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг, а також знати основні принципи організації та функціонування підприємств у сфері управління природокористуванням, трудовими ресурсами та господарською діяльністю, зокрема, в галузі рекреації та туризму, рекреаційного природокористування (P09).					+	+	+		+	
Знати та застосовувати геоінформаційні технології, створювати та досліджувати моделі природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем, знати та визначати можливості та межі їх застосування, знати сучасні кількісні та якісні методи географічних досліджень, інформаційно-комунікативні технології та системи поширення інформації, вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності (P10).	+	+	+	+				+	+	
Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та геоекологічні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку, зокрема,					+	+	+	+	+	

7. Схема формування оцінки: заняття проводяться у вигляді лекцій та семінарських занять. Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами поточного та тематичного (за змістовими частинами) контролю. Завершується дисципліна заліком.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- результати навчання – 1 (знання) – до 40%;
- результати навчання – 2 (вміння) - до 40%;
- результати навчання – 3 (комунікація) - до 10%;
- результати навчання – 4 (автономність та відповідальність) - до 10%

7.1 Форми оцінювання студентів з дисципліни «Територіальні моделі рекреації та туризму: світовий досвід» :

- семінарські заняття – max 60 балів / min 40 балів;
- самостійна робота – max 40 балів/ min 20 балів;
- залік – виставляється за результатами поточного і тематичного контролю і не передбачає додаткових форм контролю.

Семестрове оцінювання: кількість балів, що студент отримує протягом семестру є сумою балів, що були отримані при опитуванні, за результатами презентацій і захисту результатів виконаних завдань на семінарських заняттях, виконання самостійних робіт (есе, реферат, індивідуального проекту тощо).

Організація оцінювання: презентація і захист результатів виконаних завдань здійснюються по виконанню, відповідно до графіка проведення семінарських занять. Самостійні письмові роботи здаються у зазначений викладачем термін.

За оцінками поточного контролю студент може отримати до 100 балів. Загальна сума балів (семестрова оцінка) визначається як сума балів за всі позитивно оцінені види виконаних завдань. Студентам, котрі впродовж семестру набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум (60 балів), для отримання заліку необхідно, за погодженням з викладачем, виконати передбачені програмою завдання повторно та/або виконати інші завдання визначені викладачем не пізніше ніж за три дні до планованого семестрового контролю.

Підсумковий (семестровий) контроль знань студентів з дисципліни – залік – виставляється за сумою результатів поточного і тематичного контролю (опитування, презентації і захист результатів виконаних завдань, виконання самостійних робіт (есе, реферат, індивідуального проекту тощо) і не передбачає додаткових форм контролю.

7.2 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Excellent	60-100
Незараховано / Fail	0-59

Загалом, формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (друга редакція)», введеного в дію наказом № 170-32 від 11 квітня 2022 року.

8 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Вступ. Історія розвитку наукових досліджень в галузі геопросторової організації рекреації і туризму та формування базових моделей	2	-	14

2	Тема 2. Форми просторової організації туризму. Територіальні моделі рекреації та туризму: базова класифікація.	2	-	14
3	Тема 3. Просторові моделі туристських подорожей .	4	2	15
4	Тема 4. Моделі туристських вибуттів-прибуттів	4	2	15
5	Тема 5. Структурні моделі туризму	2	2	15
6	Тема 6. Просторові моделі розвитку туризму	4	2	15
7	Тема 7. Концепції ТРС, рекреаційного району та рекреаційно-географічного (туристичного) простору	4	2	15
8	Тема 8. Територіальна організація спеціалізованих туристсько-рекреаційних систем (на прикладі гірсько-лижних комплексів та приморських курортів)	4	2	15
9	Тема 9. Туристичні кластери як форма територіальної організації туристсько-рекреаційної галузі.	4	3	15
	Разом	30	15	133

Загальний обсяг 180 год:

Лекції – 30 год.

Семінарські заняття – 15 год.

Самостійна робота – 133 год.

Консультація - 2 год

залік

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму / В.Федорченко, В.Пазенок, О.Кручек та ін. К:ВЦ «Академія». 2013.368 с.
2. Любицева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху. К.: ВПЦ «Київський університет». 2008. 335 с.
3. Любицева О.О., Мальська М.П., Зінько Ю.В. Концептуальні засади географії рекреації і туризму. Географія та туризм. 2011. №11. С.3-13.
4. Смаль І. Географія туризму: навч. пос. Ніжин: ПП Лисенко М. М., 2011. 576 с.

Додаткові:

1. Аріон О.В., Уліганець С.І., Дмитрук О.Ю. Географія туризму. Навчально-методичний посібник. – 2 вид., перероблено та допов. К.: Інтердрук, 2019. 206 с.
2. Аріон О.В., Федорова К.В. Особливості функціонально-планувальної організації приморських рекреаційних районів. *Географія та туризм: Наук. Зб./ ред. кол.: Я.Б. Олійник (відп. ред.) та ін.* – К.: Альтерпрес, 2010. – Вип.7. – с. 98-106
3. Мілл Р.К. Гірські курорти. URL: http://tourlib.net/books_ukr/resort.htm
4. Основи рекреалогії (економіко-екологічний та маркетинговий аспект) / І. О. Гродзинська, С. Г. Нездоймінов, О. В. Гусева, А. В. Замкова. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 264 с.
5. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 463 с
6. Glossary of tourism terms. UN WTO . URL: <https://www.unwto.org/glossary-tourism-terms>
7. Tourism for SDGs a platform developed by UN WTO. URL: <https://tourism4sdgs.org/>
8. World Tourism Organization and United Nations Development Programme (2017), Tourism and the Sustainable Development Goals – Journey to 2030, UNWTO, Madrid. 114 p.URL: <https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284419401> ; <https://doi.org/10.18111/9789284419401>
9. World Tourism Organization (2019), UNWTO Tourism Definitions, UNWTO, Madrid. 55 p. DOI: <https://doi.org/10.18111/9789284420858>